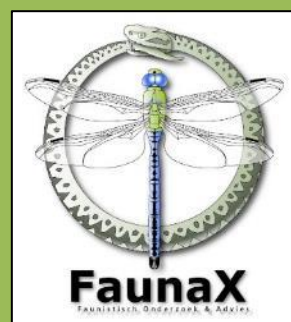

2018

Toetsing Wet natuurbescherming Ecologische quickscan bestemmingswijziging Tillewei te Jistrum

COLOFON

BUREAU FAUNAX
Badweg 40 B
8401 BL Gorredijk
0513-435024
info@faunax.nl
www.faunax.nl
Lid van Netwerk Groene Bureaus

Toetsing Wet natuurbescherming Ecologische quickscan bestemmingswijziging Tillewei te Jistrum

Gorredijk, februari 2018

In opdracht van:
Familie Storm

Contactpersoon:
Mevr. S. Storm

Uitvoering:
Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:
Mevr. S.A. Mulder

Autorisatie:
Mevr. W. Pronk

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding: Bureau FaunaX (2018). Toetsing Wet natuurbescherming. Ecologische quickscan bestemmingswijziging Tillewei Jistrum. Rapport 18005, Bureau FaunaX, Gorredijk.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel	7
1.3 Onderzoeksopzet	8
1.4 Ligging en karakteristiek van het plangebied.....	8
2. ECOLOGISCHE WET- EN REGELGEVING.....	10
2.1 Wnb soortbescherming	10
2.1.1 Vogels en wezenlijke verstoring	10
2.1.2 Vrijgestelde soorten Provincie Fryslân.....	10
2.2 Wnb gebiedsbescherming	11
2.2.1 Natura 2000-gebieden.....	11
2.2.2 Natuurnetwerk Nederland.....	12
3. RESULTATEN QUICKSCAN	14
3.1 Afbakening relevante soortgroepen	14
3.2 Amfibieën	14
3.3 Flora.....	14
3.4 Vogels	15
3.5 Zoogdieren	16
3.5.1 Vleermuizen	16
3.5.2 Overige zoogdiersoorten	17
4. SAMENVATTING EN CONCLUSIES	18
4.1 Overzicht beschermde soorten	18
4.2 Effectbespreking en aanbevelingen.....	18
4.2.1 Gebiedsbescherming.....	18
4.2.2 Vogels	18
4.2.3 Zorgplicht	18
4.3 Overzicht vervolgstappen.....	19
5. LITERATUUR EN BRONNEN.....	20

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De familie Storm is voornemens om een woning te realiseren op een kavel aan de Tillewei te Jistrum, gemeente Tytsjerksteradiel (figuur 1.1). In het kader van dit planvoornemen is een ruimtelijke procedure vereist in de vorm van een wijziging van het bestemmingsplan (in dit geval van een agrarische naar een woonbestemming). Een van de onderzoeken die in het kader van deze bestemmingswijziging moeten worden uitgevoerd is een ecologisch onderzoek: het plan kan pas worden uitgevoerd als duidelijk is dat dit niet in strijd is met de Wet natuurbescherming (Wnb). Ten behoeve van het ontwerpbestemmingsplan Jistrum 2017 heeft Bureau FaunaX met het oog hierop een ecologische quickscan uitgevoerd naar de (mogelijk) binnen de invloedssfeer aanwezige beschermde natuurwaarden (flora en fauna). Tevens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen planontwikkeling op in de omgeving gelegen beschermde natuurgebieden (Natura-2000 en NNN of EHS). Onderhavige rapportage geeft de resultaten van deze quickscan weer.

Figuur 1.1. Luchtfoto van de omgeving van het plangebied (rode belijning). Bron: www.bing.com/maps.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?

4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 5.

1.3 Onderzoeksopzet

In opdracht van de familie Storm heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (*expert judgement*). Een ecologische quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze quickscan is uitgevoerd op dinsdag 23 januari 2018 en vond plaats onder bewolkte omstandigheden en een matige wind uit het zuiden, bij een temperatuur van circa 7°C. Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid of sporen van beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

1.4 Ligging en karakteristiek van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een kavel aan de noordkant van de Tillewei ter hoogte van de kruising met de Miedwei in Jistrum in de gemeente Tytsjerksteradiel (provincie Fryslân). Het perceel bevindt zich ten oosten van de dorpskern van Jistrum, in het houtwallen- en elzensingellandschap van de Noordelijke Wouden (figuur 1.2). De kavel bestaat uit een verruigd en zeer nat graslandperceel. Ten westen van de kavel bevindt zich een overhoek dat dienstdoet als opslagruimte, met daarop een container en een met staalplaten bekleed schuurtje. Op het perceel ten oosten van het plangebied wordt momenteel eveneens een woning gerealiseerd. Een lage afrastering vormt de perceelsgrens. Ten noorden van het plangebied liggen door elzensingels gescheiden graslandpercelen. Figuur 1.3 geeft een impressie van het plangebied.

Figuur 1.2. Ligging van het plangebied aan de Tillewei te Jistrum. Bron; www.bing.com/maps.

Figuur 1.3 Impressie van het plangebied. Van links naar rechts en van boven naar beneden: kavel plangebied richting noordoosten, kavel plangebied richting noordwesten, realisatie woning op aanpalende kavel in het oosten (richting oost), overhoek met container en schuur (richting westen), watervoerende greppel tussen het plangebied en de Tillewei, grasland met elzensingels ten noorden van het plangebied.

2. ECOLOGISCHE WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in twee delen: gebiedsbescherming en soortbescherming. Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS), Natura 2000-gebieden, natuurreservaten en andere in bestemmingsplannen aangeduide natuurgebieden. De soortbescherming valt net als Natura-2000 onder de Wet Natuurbescherming.

2.1 Wnb soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Europees beschermde soorten genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten. Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Europees beschermde soorten.

2.1.1 *Vogels en wezenlijke verstoring*

Voor vogels geldt dat verstoring van een broedgeval is toegestaan mits er geen sprake is van wezenlijke verstoring. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit het geval is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Daarom wordt door een ter zake kundige ecooloog bepaald wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring.

Als bekend is dat een vogelsoort jaarlijks gebruik maakt van hetzelfde nest en dit nest binnen of buiten het broedseizoen verwijderd wordt, dan is er sprake van wezenlijke verstoring. De vogel rekent er namelijk op dat hetzelfde nest het nieuwe seizoen weer beschikbaar is en zal gedwongen zijn nieuwe nestgelegenheid te zoeken of te maken. Dit kost energie die de vogel niet heeft ingecalculerd, welke hij niet meer kan besteden aan bijvoorbeeld balts of het leggen van eieren. Derhalve heeft het weghalen van het nest buiten het broedseizoen een negatief effect op de kansen van het broedsucces en is de betreffende verstoring daarmee van wezenlijke invloed.

2.1.2 *Vrijgestelde soorten Provincie Fryslân*

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten

(zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 2.1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

Zoogdieren	Amfibieën
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

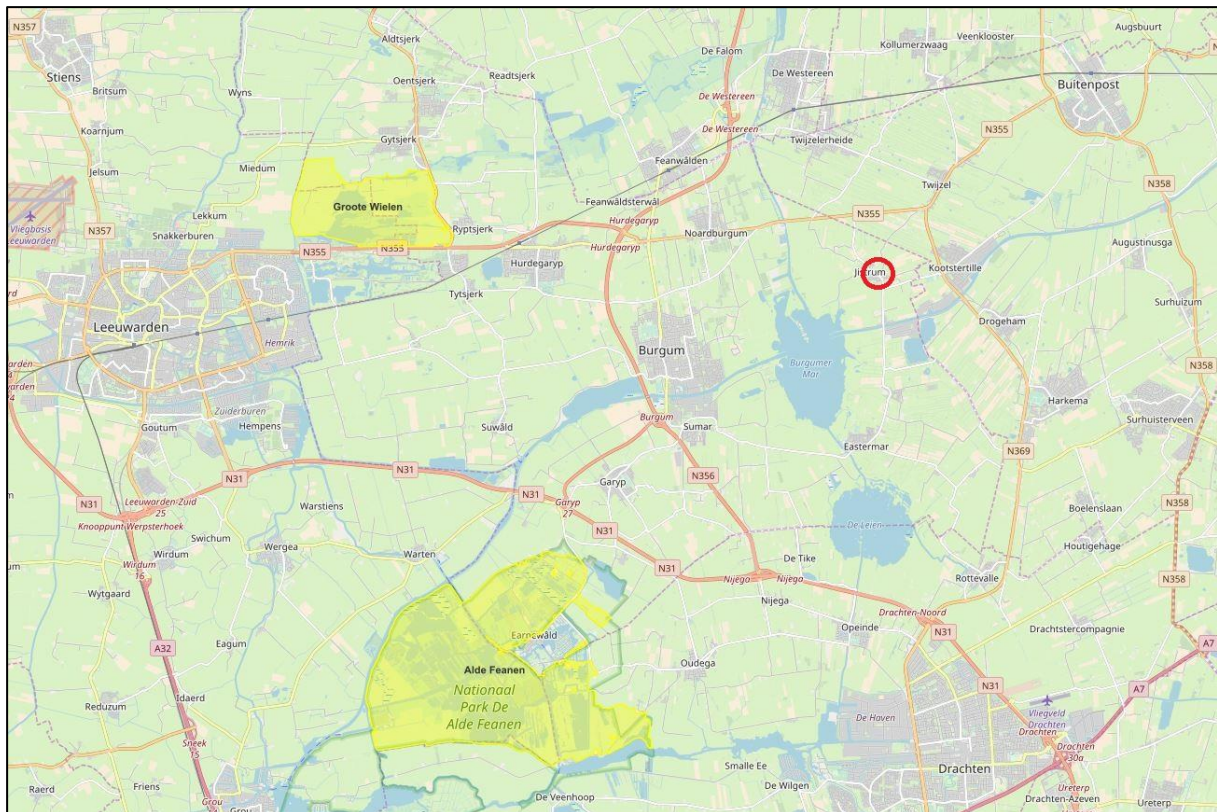
2.2 Wnb gebiedsbescherming

2.2.1 Natura 2000-gebieden

De bescherming van de Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) was voorheen vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en is sinds 1 januari 2017 opgegaan in de nieuwe Wet natuurbescherming. Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Het plangebied ligt niet in, of in de nabijheid van, een Natura 2000-gebied (figuur 2.1). De afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden, Alde Feanen en Groote Wielen bedraagt ruim 10 km, die tot het Lauwersmeer circa 13 km. Gezien deze afstand, de beperkte omvang van het planvoornemen en de aanwezigheid van een uitgebreide tussengelegen infrastructuur, kan worden gesteld dat de voorgenomen planontwikkeling niet leidt tot aantoonbare effecten op de natuurwaarden (habitattypen en habitatsoorten) waarvoor deze gebieden zijn aangewezen. De gebiedsbescherming uit de Wnb staat de uitvoering van het plan niet in de weg. Een vervolgonderzoek vanuit de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

- Het plangebied ligt niet in, of in de nabijheid van, een Natura 2000-gebied: de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bedraagt ruim 10 km.
- Negatieve effecten van het planvoornemen op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten. Een nadere toetsing is niet nodig.

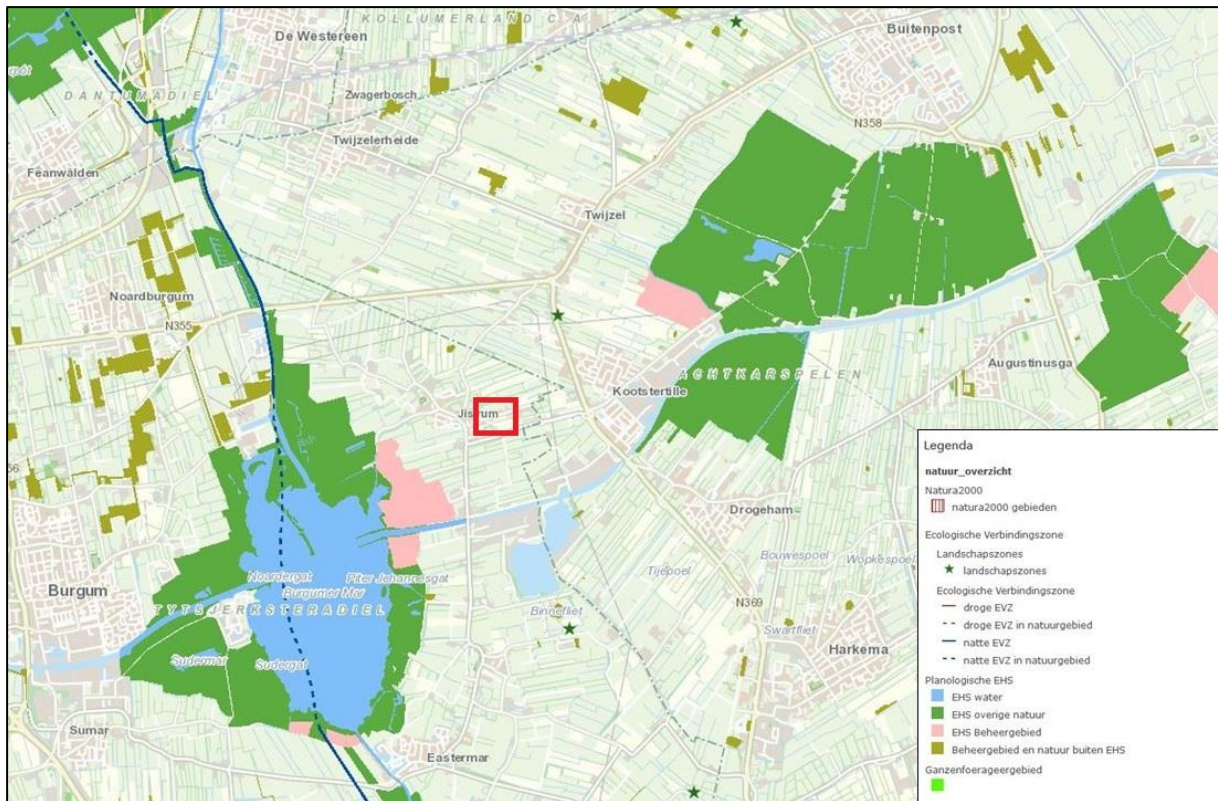
Figuur 2.1. Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel). Bron: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.

Figuur 2.2 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van de begrenzing van de dichtstbijzijnde NNN-gebieden. Het plangebied zelf, alsmede de directe omgeving hiervan, maakt geen deel uit van het NNN. De afstand tot de dichtstbijzijnde NNN-gebieden, de omgeving van het Burgumer Mar ten (zuid)westen van het plangebied en de Twizelermieden ten (noord)oosten, bedraagt circa 1,5-2 km. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van deze NNN-gebieden ten gevolge van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op grond van de aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden op voorhand worden uitgesloten. Vanuit de NNN zijn er geen belemmeringen die de uitvoering van de planontwikkeling in de weg zouden staan.

- Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de NNN. De dichtstbijzijnde NNN-gebieden, Burgumer Mar en Twizelermieden, liggen op 1,5-2 km. Effecten op deze NNN-gebieden ten gevolge van het planvoornemen kunnen op grond van de aard en omvang van het planvoornemen op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.2. Ligging plangebied (rode kader) ten opzichte van de NNN. Bron: Planologische Ecologische Hoofdstructuur kaart Provincie Fryslân.

3. RESULTATEN QUICKSCAN

3.1 Afbakening relevante soortgroepen

Op grond van de geografische ligging van het plangebied, de situering van de kavel op de grens van de bebouwing van Jistrum en het agrarisch gebied en de afwezigheid van kritische biotopen in het plangebied kan de aanwezigheid van – en hiermee het optreden van negatieve effecten op – de onder de Wnb beschermde vertegenwoordigers van de volgende soortgroepen op voorhand worden uitgesloten:

- **Insecten** (dagvlinders, libellen en kevers) en andere ongewervelden: het voorkomen van onder de Wnb beschermde soorten insecten en andere ongewervelden kan worden uitgesloten op grond van de ligging van het plangebied - buiten het verspreidingsgebied van een groot aantal beschermde soorten – en/of het ontbreken van voor deze soorten noodzakelijke kritische biotopen, waaronder specifieke waardplanten voor dagvlinders en geschikte voortplantingswateren voor libellen.
- **Reptielen**: het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van de onder de Wnb beschermde soorten reptielen.
- **Vissen**: alleen langs de zuidzijde van de kavel bevindt zich een smalle en ondiepe greppel (figuur 1.3). Deze was op het moment van veldbezoek weliswaar watervoerend, maar valt in de zomer droog. Hiermee kan het voorkomen van (beschermde) vissoorten worden uitgesloten.

De soortgroepen die niet op voorhand zonder uitgebreidere argumentatie kunnen worden uitgesloten (amfibieën, flora, vogels en zoogdieren), worden in de onderstaande paragrafen besproken.

3.2 Amfibieën

Het plangebied is gelegen buiten het verspreidingsgebied van alle onder de Wnb beschermde soorten amfibieën, met uitzondering van de heikikker. Met betrekking tot deze soort kan echter gesteld worden, dat zowel geschikte voortplantingswateren als geschikte overwinteringslocaties in (de omgeving van) het plangebied ontbreken. De heikikker is een cultuurvliedende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. Op grond van een combinatie van de hierboven genoemde bovenstaande factoren kan worden gesteld dat het plangebied geen leefgebied vormt voor de heikikker. Wel vormt het plangebied mogelijk het leefgebied van enkele algemene, niet beschermde soorten amfibieën, zoals gewone pad, bastaardkikker etc. Voor deze soorten geldt de zorgplicht (§4.2.3).

- Op grond van een combinatie van factoren kan worden uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van de heikikker.
- Wel kunnen in het plangebied enkele algemene soorten amfibieën voorkomen. Hiervoor geldt de zorgplicht (§4.2.3).

3.3 Flora

Het perceel is in de huidige situatie als gezegd zeer nat. Deze omstandigheden worden weerspiegeld in de aanwezige vegetatie: deze bestaat naast verruigd, voorheen agrarisch grasland uit soorten als riet (langs de noordoostzijde van het perceel), pitrus en ridderzuring (beide verspreid over het gehele perceel). Figuur 3.1 geeft een impressie van de vegetatie van

het plangebied. Bomen ontbreken in het plangebied zelf; wel staan er langs de randen van het plangebied enkele (jonge) zwarte elzen en enkele sparren, met name bij de overhoek ten westen van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch het geschikte habitat hiervoor. De onder de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze voorwaarden wordt binnen het plangebied niet voldaan. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten en effecten op deze soorten ten gevolge van de werkzaamheden kunnen hierdoor worden uitgesloten.

Figuur 3.1. Impressie nat grasland plangebied met riet (boven), ridderzuring en pitrus (onder).

3.4 Vogels

In voorgaand hoofdstuk is al kort aangegeven dat er in de natuurwetgeving onderscheid wordt gemaakt in vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd wordt en nesten van de overige vogelsoorten, die alleen beschermd zijn tijdens de broedtijd (§2.1.1). Het voorkomen van jaarrond beschermd nesten in het plangebied wordt uitgesloten op grond van het ontbreken van geschikte nestlocaties in bebouwing, nestkasten of bomen. De bomen langs en in de directe omgeving van het plangebied (vallend binnen de invloedssfeer van de voorgenoemde werkzaamheden) zijn gecontroleerd op (roofvogel)nesten. Deze zijn niet aangetroffen. Wel biedt het plangebied (op beperkte schaal) nestgelegenheden aan algemene

broedvogelsoorten. Geschikte locaties hiervoor vormen bijvoorbeeld de takkenhoop van snoeihout langs de oostzijde van de kavel (figuur 3.2) en de watergevoerde greppel met bramenbegroeiing langs de zuidzijde (figuur 1.3). Hierin kunnen bijvoorbeeld soorten als roodborst, heggenmus en winterkoning tot broeden komen.

Figuur 3.2. Takkenhoop van snoeihout langs de oostzijde van het plangebied.

- Er bevinden zich geen jaarrond beschermde nesten in het plangebied, dan wel binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.
- Wel kunnen in het plangebied enkele vogels tot broeden komen waarvan de nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn.

3.5 Zoogdieren

3.5.1 Vleermuizen

Het plangebied is tijdens het veldbezoek beoordeeld op waarden voor vleermuizen. Hierbij is de nadruk gelegd op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen. Bij de Nederlandse vleermuissoorten wordt onderscheid gemaakt tussen boom- en gebouwbewonende soorten. Beide ontbreken in het plangebied, de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan derhalve worden uitgesloten. Ditzelfde geldt voor de bomen langs de grenzen van het plangebied, die zijn gecontroleerd op potentiële verblijfplaatsen (holtes, spechtengaten en loszittende schors). Ook is gekeken of door- of langs het plangebied vliegroutes van vleermuizen kunnen lopen, dan wel het plangebied essentieel foerageergebied voor vleermuizen kan vormen. Er bevinden zich geen belangrijke vliegroutes in en/of langs het plangebied: lijnvormige structuren in het landschap zoals bomenrijen, bosranden en waterwegen zijn niet aanwezig. Ook vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied: er is in de directe omgeving afdoende alternatief foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Nader onderzoek naar foerageergebieden en vliegroutes wordt niet noodzakelijk geacht.

- Van vleermuizen zijn verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes beschermd. Verblijfplaatsen ontbreken. Ook zijn geen essentieel foerageergebied en/of vliegroutes aanwezig. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

3.5.2 Overige zoogdiersoorten

Het voorkomen van andere beschermde zoogdiersoorten in het plangebied kan op grond van bekende verspreidingsgegevens en het biotoop van het plangebied worden uitgesloten. Wel kunnen er meer algemene (en) vrijgestelde zoogdiersoorten voorkomen. Hiervoor geldt de zorgplicht (zie §4.2.5).

- Het voorkomen van andere beschermde zoogdieren in het plangebied kan worden uitgesloten. Wel is het zeer aannemelijk dat in het plangebied provinciaal vrijgestelde zoogdiersoorten voorkomen. Hiervoor geldt de zorgplicht (§4.2.5).

4. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

4.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet Natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn dan ook alleen de soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 4.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedtijd of ongeschikt maken (en houden) ruim voor het broedseizoen. Zie §4.2.2.
Divers	Divers	Mogelijk			X	X	Zorgplicht

4.2 Effectbespreking en aanbevelingen

4.2.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in, of in de directe omgeving van een Natura 2000-gebied en valt niet binnen het NNN (voorheen EHS). Negatieve effecten van de voorgenomen planontwikkeling op deze gebieden zijn uitgesloten. Een nadere toetsing in het kader van het onderdeel gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming of NNN is niet aan de orde.

4.2.2 Vogels

Binnen het plangebied kunnen enkele algemeen voorkomende vogels tot broeden komen (§3.4). Alle broedgevallen zijn onder de Wet natuurbescherming beschermd. Met de meeste broedvogels kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden buiten de broedtijd uit te voeren en/of wanneer concrete broedgevallen aanwezig zijn. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode 15 maart tot en met 15 juli aangehouden. Het broedseizoen is echter afhankelijk van klimatologische omstandigheden en kan zowel eerder als later beginnen, dan wel eindigen. Van belang is dat elk broedgeval beschermd is tot de jongen zelfstandig zijn uitgevlogen. Wanneer het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, kan het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden ruim voor het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt (en gehouden) voor broedvogels. Het plangebied moet dan wel direct voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd. Indien sprake blijkt van broedgevallen dan kan worden gekeken of locatiespecifieke maatregelen mogelijk zijn dan wel moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot er geen sprake meer is van broedgevallen.

4.2.3 Zorgplicht

Er kan een aantal licht beschermde soorten voorkomen in het plangebied, zoals bijvoorbeeld verschillende soorten kleine zoogdieren. Voor schade aan licht beschermde soorten geldt in principe een vrijstelling (zie § 2.1.2). De zorgplicht van de Wet natuurbescherming schrijft

echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

4.3 Overzicht vervolgstappen

Op basis van de hierboven genoemde effectbespreking volgt hieronder een overzicht van de vervolgstappen die wij aanbevelen in het geval van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied.

- **Algemeen voorkomende broedvogels:** Werken buiten de broedtijd (grootweg 15 maart-15 juli) of plangebied ongeschikt maken (en houden) voor broedvogels.
- **Licht beschermde en vrijgestelde soorten:** Het naleven van de zorgplicht.

5. LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Natuur van Nederland 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Korsten, E. en Regelink, J.R. (2010). Cursus herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en ander ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging rapport 2010. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Bronnen internet

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdierverseniging.nl

Planologische Ecologische Hoofdstructuur kaart provincie Fryslân:

<http://fryslan.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=eb4e12aa6eea4591af7cof48ef6def54&extent=120990.533762,221778,617075,28992>

Synbiosys Alterra kaartenmachine Natura 2000-gebieden:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>